

2 SAMUEL

7:1-17

Davids tempelplan en Gods belofte van een blijvend koningshuis.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/2-samuel/7-1-17

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De ark en de eredienst in Jeruzalem	4 min	4
2	Obed-Edom en zijn dienst bij de ark	2 min	6
3	Davids lofpsalm en de belofte van het land	3 min	7
4	God beschermt Abraham, Izak en Jakob	2 min	9
5	Davids eerbied voor Gods gezalfde	2 min	10
6	Gods koningschap verkondigen aan de volken	3 min	12
7	David herstelt de voortdurende eredienst	2 min	14
8	Vreugde in de aanbidding en het nieuwe verbond	4 min	16
9	David wil een huis voor God bouwen	4 min	18
10	Nathans eigen antwoord en Gods woord	2 min	21
11	God belooft David een dynastie	2 min	22
12	Stefanus over Gods aanwezigheid bij Zijn volk	4 min	23
13	De tempel kan God niet bevatten	3 min	26
14	God eren met gebouwen of zorg voor mensen	2 min	28

15	Davids dynastie weegt zwaarder dan de tempel	3 min	29
16	Het verbond met David en de rol van Salomo	3 min	31
17	Gods Zoon en Zijn lijden voor anderen	4 min	33
18	Jezus bouwt de gemeente als Gods huis	3 min	35
19	Het Koninkrijk begint terwijl David nog rust	2 min	37
20	Petrus verkondigt Jezus op Davids troon	3 min	38
	Om verder te lezen		40

1

De ark en de eredienst in Jeruzalem

In hoofdstuk 6 van 2 Samuel zien we dat de ark in twee etappes naar Jeruzalem wordt gebracht. Bij de eerste gelegenheid ging men op weg, maar door een ongeluk kwam de ark niet op de plaats van bestemming aan. Daarna was er een tweede gelegenheid waarbij de ark daadwerkelijk Jeruzalem binnenkwam. De ark is nu dus in Jeruzalem, en David is nu in Jeruzalem. Het symbool van Gods aanwezigheid is daar. Dat zou Davids macht in het volk zeker nog verder versterken, want het was een godsdienstig volk dat in een verbond met Jahweh leefde. En het symbool van Jahwehs aanwezigheid bevond zich nu daar, in Davids hoofdstad, de stad van David. De ark was nog niet in een gebouw ondergebracht, maar dat komt in het volgende hoofdstuk ter sprake.

Maar voordat we bij dat volgende hoofdstuk komen, wil ik nog zeggen dat wat we hebben gelezen ook in 1 Kronieken wordt beschreven. In 1 Kronieken hoofdstuk 16 wordt de ark in die tent geplaatst die David in Jeruzalem had gebouwd. Eigenlijk wordt in hoofdstuk 15 van 1 Kronieken het vervoer van de ark naar Jeruzalem beschreven, waarover we zojuist in 2 Samuel 6 hebben gelezen. Maar in 1 Kronieken 16 staat in vers 1:

Toen zij de ark van God de stad binnenbrachten, zetten zij die midden in de tent die David ervoor gespannen had. En zij brachten brandoffers en dankoffers voor het aangezicht van God.

1 KRONIEKEN 16:1

Toen David daarmee klaar was, zegende hij het volk in de Naam van de Heere, zoals we eerder zagen.

Dan staat er in vers 4 iets wat we niet in Samuel hebben gezien:

En hij stelde voor de ark van de HEERE sommigen uit de Levieten aan als dienaars, om van de HEERE, de God van Israël, melding te maken en Hem te loven en te prijzen. Asaf was het hoofd, Zacharja de tweede na hem; verder Jeïel, Semiramoth, Jehiël, Mattithja en Eliab, Benaja, Obed-Edom en Jeïel, met instrumenten als luiten en met harpen. En Asaf liet zich horen met cimbalen, maar Benaja en Jahaziël, de priesters, deden dat voortdurend met trompetten voor de ark van het verbond van God.

1 KRONIEKEN 16:4-6

Dit lezen we niet in Samuel, maar Kronieken is een priesterlijk verslag. In Kronieken staan de priesters centraal, dus zaken rond vormen van aanbidding en dergelijke krijgen in Kronieken veel meer aandacht. In de hoofdstukken 23, 24 en 25 van Kronieken vinden we zelfs lange lijsten van de afdelingen van de Levieten, de priesters en de muzikanten. Die komen niet voor in het verslag in Samuel. In 1 Kronieken hoofdstuk 23 staan de afdelingen van de Levieten die David indeelde en taken gaf voor de dienst bij de ark. Dan staan in 1 Kronieken 24 de afdelingen van de priesters.

Er waren trouwens 24 afdelingen van de priesters. Sommige mensen denken dat de 24 oudsten die Johannes in de Openbaring in de hemel zag, herinneren aan de 24 afdelingen van de priesters. De oudsten offeren immers wierook, dragen witte gewaden enzovoort, en hebben priesterlijke taken. Maar de 24 oudsten dragen ook kronen en zitten op tronen, dus hebben ze koninklijke taken. Ze zijn als koningen en priesters, en verwijzen dus waarschijnlijk niet naar priesters, maar eerder naar christenen in het algemeen. Maar het getal 24 zou op een bepaalde manier kunnen teruggrijpen op die priesterlijke identiteit, vanwege Davids 24 dienstgroepen, of afdelingen van priesters.

Vervolgens gaat hoofdstuk 25 van 1 Kronieken over de afdelingen van de muzikanten. De Levieten, de priesters en vooral de muzikanten hadden binnen Davids vormen van aanbidding een nieuwe rol, die er eerder niet was binnen de vormen van aanbidding die Mozes had voorgeschreven. Levieten en priesters hadden natuurlijk al verantwoordelijkheden onder de wet van Mozes. Maar nu voegen we daar muzikanten aan toe.

2

Obed-Edom en zijn dienst bij de ark

Bij deze mannen over wie we in 1 Kronieken 16 lezen, moet je eens letten op Obed-Edom. Hij is een van hen, en hij is degene die de ark in zijn huis had gehad. Zijn huis was door de aanwezigheid ervan zo gezegend, dat David moed had gevat om de ark toch naar Jeruzalem te brengen. Obed-Edom was eraan gewend geraakt om een tijdlang voor de ark te zorgen. Dus blijkbaar stelde David hem aan om daar te zingen.

Het lijkt erop dat Obed-Edom misschien een Leviet was, hoewel we hebben gezegd dat hij een Filistijn en een Edomiet was. We weten niet zo heel veel over hem. We weten dat hij een Gethiet werd genoemd, wat een man uit Gath betekent. Gath was een Filistijnse stad, en daarom heb ik min of meer aangenomen dat hij Filistijns bloed had. Maar ik heb ook gezegd dat Edom als deel van zijn naam erop wijst dat hij misschien ook Edomitisch bloed had. Nu heeft hij blijkbaar ook wat Levitisch bloed. Het is dus echt moeilijk om te weten hoe het zit. Deze man was misschien een Heinz 57, iemand van gemengde afkomst, met in elk geval wat Edomitisch, wat Levitisch en misschien wat Filistijns bloed. Of misschien had hij helemaal geen Filistijns bloed. Hij kan een Gethiet zijn genoemd omdat hij eenvoudigweg in Gath woonde, ook al was hij qua afkomst niet verwant aan de families van Gath. Er is heel weinig over hem bekend. Misschien was hij tot ere-Leviet gemaakt omdat hij eerder in zijn huis voor de ark had gezorgd. We weten het niet. Maar hij is nu blijkbaar een van de muzikanten, en Asaf is blijkbaar de hoofdmuzikant. Als je de opschriften van de Psalmen leest, zie je dat veel van de Psalmen van Asaf of van de zonen van Asaf zijn. Dus deze man, die door David

werd aangesteld, schreef enkele van de Psalmen, en zijn zonen schreven blijkbaar enkele van de Psalmen. Of misschien werden ze voor de zonen van Asaf geschreven. Het is niet altijd duidelijk hoe de opschriften vertaald moeten worden.

3

Davids lofpsalm en de belofte van het land

Maar David schreef minstens 75 van de psalmen. Er staan 150 psalmen in ons psalmboek, en bij 75 daarvan staat Davids naam in het opschrift. Veel van de andere, die geen opschrift hebben, zouden door David geschreven kunnen zijn, maar een behoorlijk aantal is door of voor Asaf geschreven. We zien dus dat het psalmboek, het grootste boek in onze Bijbel, geschreven of verzameld is voor precies deze dienst waarover we hier lezen: deze voortdurende muziek en zang rond dit provisorische bouwwerk waarin de ark stond.

In 1 Kronieken 16, vanaf vers 7, lezen we een psalm die David voor deze gelegenheid schreef. Er staat:

Toen, op die dag, gaf David voor de eerste maal deze psalm om de HEERE te loven door de dienst van Asaf en zijn broeders.

1 KRONIEKEN 16:7

Deze psalm komt in feite grotendeels overeen met Psalm 105. Er staat:

Loof de HEERE, roep Zijn Naam aan, maak Zijn daden bekend onder de volken.

1 KRONIEKEN 16:8

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Psalmen 105, maar de bewoording is 1 Kronieken 16:8.

Wij zingen deze psalm ook.

Zing voor Hem, zing psalmen voor Hem, spreek aandachtig van al Zijn wonderen. Beroem u in Zijn heilige Naam, laat het hart van wie de HEERE zoeken, zich verblijden. Vraag naar de HEERE en Zijn kracht, zoek Zijn aangezicht voortdurend. Denk aan Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft, aan Zijn tekenen en de oordelen van Zijn mond, nakomelingen van Israël, Zijn dienaar, kinderen van Jakob, Zijn uitverkorenen. Hij is de HEERE, onze God, Zijn oordelen gaan over de hele aarde. Denk aan Zijn verbond voor eeuwig, aan de belofte die Hij gedaan heeft, tot in duizend generaties, aan het verbond dat Hij met Abraham gesloten heeft, en Zijn eed aan Izak. Voor Jakob heeft Hij het vastgesteld als een verordening, voor Israël tot een eeuwig verbond, door te zeggen: Ik zal u het land Kanaän geven, het gebied dat uw erfelijk bezit is. Toen u met weinig mensen was, ja, met weinigen, en vreemdelingen daarin, en zij van volk naar volk zwierven, en van het ene koninkrijk naar het andere volk, liet Hij niemand toe hen te onderdrukken, ook bestrafte Hij koningen omwille van hen en zei: Raak Mijn gezalfden niet aan, doe Mijn profeten geen kwaad.

1 KRONIEKEN 16:9-22

Trouwens, deze specifieke psalm herdenkt bij deze gelegenheid Gods belofte om het land Kanaän aan de kinderen van Israël te geven. Natuurlijk heeft David pas kort daarvoor het land Kanaän volledig bevrijd voor het volk Israël. In zijn tijd zag men deze belofte dus als vervuld, zoals op geen enkel eerder moment. Hij zingt over die belofte omdat die natuurlijk werkelijkheid is geworden door het verdrijven van vooral de Filistijnen, en van de Jebusieten. Zeker, zoals op geen enkel eerder moment in de geschiedenis van Israël, zag men deze belofte als verwezenlijkt.

4

God beschermt Abraham, Izak en Jakob

Het is ook interessant dat hij zegt dat zij van land naar land en van koninkrijk naar koninkrijk trokken, en dat God ter wille van hen koningen terechtwees met de woorden:

Doe Mijn profeten geen kwaad. Raak Mijn gezalfden niet aan.

Dit verwijst ongetwijfeld naar Abraham, Izak en Jakob, die rondtrokken in een land dat niet van hen was, het beloofde land, maar ook in het Filistijnse gebied, Gerar.

Er was een Filistijnse stad, Gerar, waar zowel Abraham als Izak verbleven, en hun vrouwen liepen daar allebei gevaar. In het geval van Abraham werd zijn vrouw hem daadwerkelijk afgenomen, omdat hij zei dat zij zijn zus was. In het geval van Izak zei ook hij dat zijn vrouw zijn zus was. Zij werd hem niet afgenomen, maar dat had wel kunnen gebeuren als de koning van Gerar niet had opgemerkt dat Izak en Rebekka zich anders gedroegen dan broers en zussen met elkaar omgaan. Hij zag hen, zoals de King James het zegt, ‘sporting’. Dat betekent hier blijkbaar zoiets als minnekozen of strelen. Hij beseftte dus dat Izak en Rebekka getrouwd waren en geen broer en zus waren.

Maar waar het om gaat, is dat Abraham, Izak en Jakob te midden van heidense koningen woonden en soms aan hun genade waren overgeleverd, maar God beschermde hen. We weten dat, toen Levi en Simeon de bevolking van Sichem uitroeiden, de Bijbel zegt:

Daarop braken zij op. Gods verschrikking lag over de steden die hen omringden, zodat zij de zonen van Jakob niet achtervolgden.

GENESIS 35:5

Maar wat deze psalm zegt, is dat deze mannen, toen ze gering in aantal en klein en weerloos waren, daadwerkelijk door God werden beschermd. Het is alsof God tegen Abimelech zei:

Doe Abraham geen kwaad. Doe Mijn gezalfde geen kwaad. Doe Mijn profeten geen onrecht aan.

God vertelde koning Abimelech in Genesis hoofdstuk 20 dat Abraham een profeet was en dat Abimelech hem goed moest behandelen. Daar wordt hier dus waarschijnlijk naar verwezen.

5

Davids eerbied voor Gods gezalfde

Maar let op de bewoording. David zegt dat God tegen koningen zei: ‘Raak Mijn gezalfden niet aan.’

Redactienoot: Die woorden staan aan het slot van het volgende gedeelte; de voorafgaande oproepen tot lofzang zijn geen woorden die God tot die koningen spreekt:

Zing voor Hem, zing psalmen voor Hem, spreek aandachtig van al Zijn wonderen. Beroem u in Zijn heilige Naam, laat het hart van wie de HEERE zoeken, zich verblijden. Vraag naar de HEERE en Zijn kracht, zoek Zijn aangezicht voortdurend. Denk aan Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft, aan Zijn tekenen en de oordelen van Zijn mond, nakomelingen van Israël, Zijn dienaar, kinderen van Jakob, Zijn uitverkorenen. Hij is de HEERE, onze God, Zijn oordelen gaan over de hele aarde. Denk aan Zijn verbond voor eeuwig, aan de belofte die Hij gedaan heeft, tot in duizend generaties, aan het verbond dat Hij met Abraham gesloten heeft, en Zijn eed aan Izak. Voor Jakob heeft Hij het vastgesteld als een verordening, voor Israël tot een eeuwig verbond, door te zeggen: Ik zal u het land Kanaän geven, het gebied dat uw erfelijk bezit is. Toen u met weinig mensen was, ja, met weinigen, en vreemdelingen daarin, en zij van volk naar volk zwierven, en van het ene koninkrijk naar het andere volk, liet Hij niemand toe hen te onderdrukken, ook bestrafte Hij koningen omwille van hen en zei: Raak Mijn gezalfden niet aan, doe Mijn profeten geen kwaad.

1 KRONIEKEN 16:9-22

Dit is precies de term die David had gebruikt toen hij weigerde Saul neer te slaan. Hij wist blijkbaar uit de geschiedenis van Israël dat God andere koningen had verboden Zijn gezalfden neer te slaan, te kwellen of kwaad te doen. Daarmee werden in die dagen Abraham en Izak en Jakob bedoeld. Maar omdat Saul Gods gezalfde was, vatte

David dit als een waarschuwing op. Hij wist immers dat God eerder dit soort uitspraken tegen vroegere koningen had gedaan. Dus hij had er zelf duidelijk gewetensbezwaren tegen. Vers 23:

6

Gods koningschap verkondigen aan de volken

Zing voor de HEERE, heel de aarde, breng de boodschap van Zijn heil van dag tot dag. Vertel onder de heidenvolken Zijn eer, onder alle volken Zijn wonderen.

1 KRONIEKEN 16:23-24

Dat is precies de opdracht die Jezus aan de gemeente gaf: verkondig het goede nieuws van het behoud onder de volken.

Want de HEERE is groot en zeer te prijzen, en Hij is ontzagwekkend boven alle goden. Want al de goden van de volken zijn afgoden, maar de HEERE heeft de hemel gemaakt.

1 KRONIEKEN 16:25-26

De heidenen aanbidden allemaal beelden die niets doen, maar onze God is Degene Die alles heeft gemaakt.

Majesteit en glorie zijn voor Zijn aangezicht, macht en vreugde zijn in Zijn plaats. Geef de HEERE, geslachten van de volken, geef de HEERE eer en macht. Geef de HEERE de eer van Zijn Naam, breng offers en kom voor Zijn aangezicht. Buig u neer voor de HEERE in Zijn heerlijke heiligdom; beef voor Zijn aangezicht, heel de aarde. Ja, vast staat de wereld, zij zal niet wankelen. Laat de hemel zich verblijden en de aarde zich verheugen, laat men onder de heidenvolken zeggen: De HEERE regeert.

1 KRONIEKEN 16:27-31

Dat is trouwens het Evangelie van het Koninkrijk. We gaan onder de volken en zeggen: ‘Er is een andere Koning, namelijk Jezus.’

Redactienoot: Ter context volgt het vers waarin deze verkondiging als beschuldiging tegen de gelovigen wordt weergegeven:

en Jason heeft hen in huis genomen; en deze mensen handelen allen tegen de geboden van de keizer, want zij zeggen dat er een andere koning is, namelijk ene Jezus.

HANDELINGEN 17:7

Dat is de boodschap van het Koninkrijk. Jahweh regeert. Onze God regeert, en Hij heeft Zijn Messias aangesteld om te regeren. Dat is de boodschap die we voor de volken hebben. Zeg onder de volken:

Jahweh regeert.

Laat de zee bulderen met al wat zij bevat, laat het veld van vreugde opspringen met al wat erin is. Dan zullen de bomen van het woud juichen voor het aangezicht van de HEERE, want Hij komt om de aarde te oordelen. Loof de HEERE, want Hij is goed, want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig. En zeg: Verlos ons, o God van ons heil, en breng ons bijeen, en red ons vanuit de heidenvolken, opdat wij Uw heilige Naam loven en ons beroemen in Uw lof. Geloofd zij de HEERE, de God van Israël, van eeuwigheid tot eeuwigheid! En heel het volk zei: Amen! En het prees de HEERE.

1 KRONIEKEN 16:32-36

7

David herstelt de voortdurende eredienst

De rest van 1 Kronieken 16 gaat erover hoe ervoor werd gezorgd dat deze aanbidding werd voortgezet. In vers 37 staat namelijk:

Zo liet hij daar voor de ark van het verbond van de HEERE Asaf en zijn broeders achter om voortdurend dienst te doen voor de ark overeenkomstig het voorschrift voor elke afzonderlijke dag, en ook Obed-Edom met hun broeders, achtenzestig man; met Obed-Edom, de zoon van Jeduthun, en Hosa, als poortwachters,

1 KRONIEKEN 16:37-38

Hij had een grote familie.

Blijkbaar kreeg Obed-Edom nu de extra verantwoordelijkheid om poortwachter te zijn.

en de priester Zadok, en zijn broeders, de priesters, voor de tabernakel van de HEERE op de offer hoogte, die in Gibeon is, om de HEERE voortdurend, in de morgen en in de avond, brandoffers te brengen op het brandofferaltaar; en dat overeenkomstig alles wat geschreven staat in de wet van de HEERE, die Hij Israël geboden had.

1 KRONIEKEN 16:39-40

Het lijkt erop dat tijdens de regering van Saul de aanbidding van Jahweh zoals Mozes die had voorgeschreven, werd verwaarloosd. Dat is wel duidelijk. Als de ark in het huis van Abinadab stond, bij Beth-Semes, in plaats van in de tabernakel in Nob, konden ze de Grote Verzoendag nauwelijks vieren zoals het hoorde. De Grote Verzoendag vereiste dat de hogepriester het heilige binnenging en bloed op het verzoendeksel van de ark sprenkelde. Maar die stond daar niet. Het is duidelijk dat de voorgeschreven aanbidding die Mozes aan Israël had gegeven, gedurende de hele regering van Saul gewoon werd verwaarloosd.

David herstelde echter op zijn minst een deel ervan en voegde er zelfs iets aan toe. Dat zou als oneerbiedig kunnen worden beschouwd, iets toevoegen aan de wet van de HEERE. Maar David wordt zelf in de Schrift een profeet genoemd. Daarom kunnen zijn toevoegingen heel goed door God geïnspireerd zijn geweest. Er wordt een nieuwe dimensie van aanbidding toegevoegd aan wat Mozes had gezegd.

8

Vreugde in de aanbidding en het nieuwe verbond

Mozes kunnen we natuurlijk zien als een type van de wet, en David als een type van Christus. Er wordt dus vreugdebetoon en dans en muziek enzovoort toegevoegd aan wat daarvoor in wezen alleen maar een slachthuisgodsdienst was. Dat zou erop kunnen wijzen, en een type en een schaduw kunnen zijn van het feit, dat het nieuwe verbond onder Christus er daadwerkelijk een van vreugde is in plaats van strengheid.

Denk eraan hoe Jezus Johannes de Doper tegenover Zichzelf stelde. Johannes was het ultieme voorbeeld van een vrome man uit het Oude Testament. Jezus was het ultieme voorbeeld van de geestelijke levenswijze die onder het nieuwe verbond de norm is. Hij zei dat jullie, Israël, als kinderen zijn die op de markt spelen en zeggen:

Zij zijn gelijk aan kinderen die op de markt zitten, en elkaar toeroepen en zeggen: Wij hebben voor jullie op de fluit gespeeld, maar jullie hebben niet gedanst; wij hebben klaagliederen voor jullie gezongen, maar jullie hebben niet gehuild.

LUKAS 7:32

Hij zegt:

Want Johannes de Doper is gekomen, hij at geen brood en hij dronk geen wijn, en u zegt: Hij heeft een demon. De Zoon des mensen is gekomen, Die wel at en dronk, en u zegt: Ziedaar, een vraatzuchtig mens en drinker, een vriend van tollenaars en zondaars. Maar de Wijsheid is gerechtvaardigd door al Haar kinderen.

LUKAS 7:33-35

zegt Hij.

Wat Hij lijkt te zeggen, is dat Johannes, de ultieme belichaming van de geestelijke levenswijze onder het oude verbond, vastend, rouwend en streng kwam. Jezus, de belichaming van de nieuwtestamentische geestelijke levenswijze, kwam vol vreugde, feestend en vierend. Hij zegt dat Israël beiden afwees. Ze volgden het oude verbond niet echt goed, en ze wezen ook het nieuwe verbond af. Ze wilden niet naar Johannes of Jezus luisteren.

Maar waar het hier om gaat, is dat de wet van Mozes een heel strenge wet was. David voegt elementen van vreugde en feestelijkheid enzovoort toe aan de aanbidding. Die maakten in de dagen van Mozes niet echt deel uit van de gewone activiteiten in de tempel of de tabernakel. En deze vernieuwing was misschien niet vleeselijk. Dit kan iets zijn geweest waartoe God David inspireerde, aangezien we weten dat hij inderdaad een profeet was. Maar er staat wel dat ze het voortdurende brandoffer in de ochtend en de avond herstelden. Dat was voorgeschreven door de wet van Mozes, of, zoals die hier in vers 40 wordt genoemd, de wet van de HEERE.

Vers 41:

En met hen waren Heman en Jeduthun, en de overigen die gekozen waren, die met name aangewezen waren om de HEERE te loven; want Zijn goedertierenheid is voor eeuwig.

1 KRONIEKEN 16:41

Dit waren misschien de solisten, de mannen met de beste stemmen.

En bij hen waren Heman en Jeduthun, met trompetten en cimbalen voor hen die zich lieten horen, en met instrumenten voor muziek tot eer van God. De zonen van Jeduthun waren echter bij de poort.

1 KRONIEKEN 16:42

Dat is vermoedelijk hun voornaamste bijdrage.

Toen ging al het volk weg, ieder naar zijn huis; en David keerde terug om zijn huis te gaan zegenen.

1 KRONIEKEN 16:43

Toen kwam hij Michal tegen, toen hij terugkeerde om zijn huis te zegenen. Al deze informatie past daarin. In 2 Samuel 6, vers 16 tot en met 19, zagen we hoe de ark werd geplaatst in de tent die David ervoor had gebouwd. Vervolgens zien we in vers 20 van hoofdstuk 6 dat David naar zijn huis terugkeert om zijn huisgezin te zegenen. Alles wat we zojuist in 1 Kronieken 16 hebben gelezen, past daar blijkbaar tussen, tussen vers 19 en 20 van 2 Samuel 6.

9

David wil een huis voor God bouwen

Nu staat de ark in Jeruzalem. Davids paleis staat in Jeruzalem. David begint zich daar ongemakkelijk bij te voelen, omdat hij in een paleis woont, maar de ark die de tegenwoordigheid van God vertegenwoordigt, niet zo luisterrijk is ondergebracht als de koning zelf. Hij begint het gevoel te krijgen dat hij misschien zichzelf meer eer geeft dan God.

Hoofdstuk 7:

En het gebeurde, toen de koning in zijn huis zat, en de HEERE hem rust gegeven had van al zijn vijanden van rondom, dat de koning tegen de profeet Nathan zei: Zie toch, ik verblijf in een huis van ceder hout, terwijl de ark van God te midden van tentdoek verblijft. Nathan zei tegen de koning: Ga uw gang, doe al wat in uw hart is, want de HEERE is met u.

2 SAMUEL 7:1-3

Maar in die nacht gebeurde het dat het woord van de HEERE tot Nathan kwam: Ga en zeg tegen Mijn dienaar, tegen David: Zo zegt de HEERE: Zou ú voor Mij een huis bouwen, voor Mij om in te wonen? Ik heb immers niet in een huis gewoond, van de dag af dat Ik de Israëlieten uit Egypte deed optrekken tot deze dag toe, maar Ik ben in een tent, in een tabernakel rondgetrokken.

2 SAMUEL 7:4-6

Daarmee geeft Hij aan: Ik heb daar geen belang aan gehecht. Waarom denk je dat Ik daar nu wel belang aan hecht?

Ik heb immers niet in een huis gewoond, van de dag af dat Ik de Israëlieten uit Egypte deed optrekken tot deze dag toe, maar Ik ben in een tent, in een tabernakel rondgetrokken. Heb Ik ooit, overal waar Ik met al de Israëlieten rondtrok, een woord gesproken tot een van de stammen van Israël, die Ik bevolen had Mijn volk Israël te weiden: Waarom bouwt u voor Mij geen huis van ceder hout? Nu dan, dit moet u tegen Mijn dienaar zeggen, tegen David: Zo zegt de HEERE van de legermachten: Ik heb u van de schaapskooi vandaan gehaald, van achter het kleinvee, om een leider over Mijn volk te zijn, over Israël. Ik was met u overal waar u heen ging, en heb al uw vijanden voor uw ogen uitgeroeid. Ik heb een grote naam voor u gemaakt, zoals de naam van de groten die op aarde zijn. Ik heb aan Mijn volk, aan Israël, een plaats toegewezen en het daar geplant, zodat het in zijn eigen gebied woont en niet meer heen en weer gedreven wordt. En onrechtvaardige mensen zullen het niet meer verdrukken zoals vroeger, en sinds de dag waarop Ik richters aangesteld heb over Mijn volk Israël. Maar Ik heb u rust gegeven van al uw vijanden. Ook maakt de HEERE u bekend dat de HEERE voor ú een huis zal maken.

2 SAMUEL 7:6-11

Niet andersom. Vervolgens legt Hij dat uit in vers 12 en verder, waar we zo op zullen ingaan.

Dit gesprek tussen David en Nathan kan een formeel gesprek zijn geweest. David had blijkbaar uit de ramen van zijn huis gekeken en de tent gezien waarin de ark stond. Daarbij had hij gedacht: 'Ik heb meer gedaan om mezelf luisterrijk te huisvesten dan

om de ark van God luisterrijk te huisvesten.’ Hoewel hij het niet uitspreekt, ligt het erin besloten: ‘Ik denk dat ik ook de moeite zou moeten nemen om een mooi huis voor de ark te bouwen.’ Met andere woorden, een tempel voor de Heere bouwen.

Hij zegt dit gewoon. Hij zegt niet eens wat hij van plan is. Het ligt erin besloten. Hij spreekt met Nathan. Misschien had hij Nathan bij zich geroepen om hem te raadplegen en te zien of God hierachter stond of niet. Of misschien zitten ze op een dag gewoon als vrienden met elkaar te praten en brengt David dit ter sprake.

10

Nathans eigen antwoord en Gods woord

Nathans eerste antwoord is verkeerd. Hij gaf het antwoord blijkbaar voor de vuist weg. Dat laat zien dat een profeet van God het mis kan hebben. Maar Nathan sprak niet in de Naam van de Heere. Hij zei wel:

‘De Heere is bij je’, maar dat is iets algemeen wat veel mensen tegen elkaar zouden zeggen. Hij zegt niet: ‘Zo zegt de HEERE.’

Redactienoot: Ter vergelijking volgt hier de latere Godsspraak aan Nathan:

Maar in die nacht gebeurde het dat het woord van de HEERE tot Nathan kwam: Ga en zeg tegen Mijn dienaar, tegen David: Zo zegt de HEERE: Zou ú voor Mij een huis bouwen, voor Mij om in te wonen? Ik heb immers niet in een huis gewoond, van de dag af dat Ik de Israëlieten uit Egypte deed optrekken tot deze dag toe, maar Ik ben in een tent, in een tabernakel rondgetrokken.

2 SAMUEL 7:4-6

Wanneer Nathan spreekt en zegt:

Ga je gang, doe alles wat je in je hart hebt, want de Heer is bij je, dan zegt Nathan dit blijkbaar gewoon zonder er verder over na te denken. Hij denkt: ‘Ik vind het een goed idee wat je voorstelt. Je stelt voor dat de ark een huis moet krijgen dat even luisterrijk

en fraai uitgevoerd is als jouw eigen huis. Dat klinkt mij ook goed in de oren. Ik denk dat de Heere dat zal zegenen. Ga het doen.'

Als David Nathan nu werkelijk had laten komen om hem te raadplegen en Nathan dit verkeerde antwoord had gegeven, dan zou Nathan hier echt tekortgeschoten zijn. Want een profeet van God hoort niet zomaar voor de vuist weg te spreken als hem om het woord van de HEERE wordt gevraagd. Daarom denk ik dat David en Nathan misschien gewoon vrienden waren, en dat David op een bepaald moment in een vriendschappelijk gesprek gewoon vertelde waar hij over nadacht. Nathan gaf aanvankelijk alleen maar een onofficieel antwoord, een antwoord dat er eigenlijk op neerkwam dat het hem een goed idee leek. Hij dacht dat de HEERE dat zou zegenen. Maar toen het woord van de HEERE daadwerkelijk tot Nathan kwam, luidde het antwoord natuurlijk anders.

11

God belooft David een dynastie

Het antwoord van de HEERE kwam eigenlijk hierop neer:

Nee, jij bouwt geen huis voor Mij. Ik zal een huis voor jou bouwen.

Dat is het in het kort. En vervolgens gaat Hij in vers 12 en de verzen daarna vertellen wat Hij bedoelt met het bouwen van een huis voor hem. In deze godsspraak heeft het woord 'huis' een dubbele betekenis. Want David overwoog een werkelijk bouwwerk te bouwen, een gebouw, een huis om de ark in onder te brengen. Maar wanneer God zegt dat Hij voor David een huis gaat bouwen, dan had David natuurlijk geen huis nodig. Hij woonde al in een mooi huis. Dat was nu juist wat hij opmerkte. Hij woont al in een mooier huis dan de ark van God.

Maar het woord 'huis', zoals God het in vers 11 gebruikt, betekent een huisgezin of een familie. Of, als het om het huis van een koning gaat, een dynastie, een voortgaande dynastie van zijn nakomelingen, die het huis van David zou gaan heten. Alle koningen van Juda werden vanaf dit moment aangeduid als het huis van David, de dynastie, het

nageslacht van David. En dus gaat God zeggen: ‘Ik ga voor jou bouwen wat het huis van David genoemd zal worden. En dat zal meer met Mijn wensen overeenkomen dan dat jij voor Mij een huis van cederhout bouwt, of een huis, een tastbaar bouwwerk.’

Het is nu interessant dat het woord van God tot Nathan luidde: ‘Dit idee komt niet van Mij.’ God lijkt te zeggen: ‘Het is nooit bij Mij opgekomen dat Ik een huis zou willen. Heb Ik er ooit om gevraagd? Ik heb Mozes opgedragen een tent te bouwen, zodat Ik kon rondtrekken, zodat Ik niet op één plek aan de grond vast zou zitten, maar kon rondtrekken om daar te zijn waar Ik het volk van God wil hebben. Ik wilde zijn waar het volk is. Ik wilde gaan waar het volk gaat. Ik wilde te midden van Mijn volk wonen. Ik heb eigenlijk nooit één plek willen vastleggen en zeggen: “Hier blijf Ik.”’

En God zegt het niet met zoveel woorden, maar het klinkt alsof Hij ook op dit moment Zijn gedachten daarover beslist niet heeft veranderd, alsof Hij niet per se belangstelling heeft voor een huis. Nu doet Hij wel een concessie aan David, en dat zullen we in de volgende verzen zien: Davids zoon zal een huis bouwen. En zelfs dat heeft een dubbele betekenis.

12

Stefanus over Gods aanwezigheid bij Zijn volk

Maar toen Stefanus in Handelingen hoofdstuk 7 predikte, wees hij het Sanhedrin eigenlijk terecht vanwege hun overdreven eerbied voor de tempel als heilig gebouw. De kern van de prediking van Stefanus staat in vers 48:

De Allerhoogste woont echter niet in tempels die met handen gemaakt zijn, zoals de profeet zegt:

HANDELINGEN 7:48

Maar wat Stefanus in zijn hele toespraak in Handelingen hoofdstuk 7 telkens weer duidelijk maakt, is dat God niet aan één plek vastzit.

Aan het begin van de toespraak, in vers 2 van Handelingen 7, zegt hij bijvoorbeeld:

En hij zei: Mannenbroeders en vaders, luister! De God der heerlijkheid verscheen aan onze vader Abraham, toen hij nog in Mesopotamië was, voordat hij in Haran woonde,

HANDELINGEN 7:2

Dat ligt behoorlijk ver van Jeruzalem, Mesopotamië. En toch was God daar, omdat de man van God daar was. Waar de man van God is, daar is God. Hij woont niet in een huis dat met handen is gemaakt. God is overal, en Hij openbaart Zich in het bijzonder waar een man van geloof te vinden is. En dus verscheen Hij aan Abram in Mesopotamië.

En vervolgens staat er in vers 9:

En de aartsvaders, die jaloers waren, verkochten Jozef zodat hij naar Egypte gebracht werd. Maar God was met hem

HANDELINGEN 7:9

Waar? In Egypte. Niet in Jeruzalem. God was bij Abram in Mesopotamië. Hij was bij Jozef in Egypte.

En dan lezen we natuurlijk verderop in de toespraak, in vers 29:

En Mozes vluchtte op dat woord en werd een vreemdeling in het land Midian, waar hij twee zonen verwekte.

HANDELINGEN 7:29

En vers 30 zegt:

En toen er veertig jaar verstreken was, verscheen de Engel van de Heere aan hem in de woestijn van de berg Sinaï, in de vlam van een brandende doornstruik.

HANDELINGEN 7:30

Dus in Midian verscheen de HEERE aan Mozes. En het is opmerkelijk dat Stefanus er in vers 33 op wijst dat God daar in Midian zei:

En de Heere zei tegen hem: Maak de sandalen aan uw voeten los, want de plaats waarop u staat, is heilige grond.

HANDELINGEN 7:33

Midian? Heilige grond? Ik dacht dat Jeruzalem de heilige plaats was. Nee, Midian was heilig toen God daar was en Zijn man ontmoette. Overal waar God de mens ontmoet, is het heilige grond. Het is niet de plek waar een gebouw staat dat een heilig gebouw wordt genoemd.

In vers 36 staat:

Deze heeft hen uitgeleid, terwijl hij wonderen en tekenen deed in het land Egypte, in de Rode Zee en in de woestijn, veertig jaar.

HANDELINGEN 7:36

God was bij hen in Egypte, in de Rode Zee en in de woestijn. De geografische plaats doet er niet toe. Het doet er niet toe waar de mensen zijn. Waar de mensen zijn, daar is God. En dan zegt hij in vers 44:

Bij onze vaders in de woestijn was de tent van de getuigenis, zoals Hij Die tot Mozes sprak, hem had opgedragen deze te maken overeenkomstig de afbeelding die hij gezien had.

HANDELINGEN 7:44

God woonde dus bij hen, waar ze zich ook in de woestijn bevonden, niet in Jeruzalem. De woestijn ligt ver van Jeruzalem. Stefanus verwijt deze mensen dat ze dachten dat de tempel in Jeruzalem een heilige plek was. Hij zegt: nee, de enige heilige plek is waar God Zijn volk ontmoet. Zoals Jezus het zei:

Want waar twee of drie in Mijn Naam bijeengekomen zijn, daar ben Ik in hun midden.

MATTHEÛS 18:20

Het gaat niet om een locatie.

13

De tempel kan God niet bevatten

In de verzen 44 tot en met 48 staat:

Bij onze vaders in de woestijn was de tent van de getuigenis, zoals Hij Die tot Mozes sprak, hem had opgedragen deze te maken overeenkomstig de afbeelding die hij gezien had. Ook brachten onze vaders die, nadat zij hem ontvangen hadden, met Jozua in het land dat de heidenen bezaten die God voor onze vaders uit verdreven heeft. Zo bleef het tot de dagen van David toe, die genade vond in de ogen van God en verlangde een woonplaats te vinden voor de God van Jakob.

HANDELINGEN 7:44-46

Dat wil zeggen: dit is waarover we lezen in 2 Samuel 7.

Maar Salomo bouwde voor Hem een huis. De Allerhoogste woont echter niet in tempels die met handen gemaakt zijn, zoals de profeet zegt: De hemel is voor Mij een troon en de aarde een voetbank voor Mijn voeten. Wat voor huis zult u dan voor Mij bouwen, zegt de Heere, of wat is de plaats van Mijn rust?

HANDELINGEN 7:47-49

Het punt hier is dat God de tempel weliswaar in Jeruzalem liet bouwen, maar toch zegt:

Zo zegt de HEERE: De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten. Waar zou dan het huis zijn dat u voor Mij zou willen bouwen en waar de plaats van Mijn rust?

JESAJA 66:1

In die Schrifttekst zegt Hij vervolgens:

Zo zegt de HEERE: De hemel is Mijn troon en de aarde de voetbank van Mijn voeten. Waar zou dan het huis zijn dat u voor Mij zou willen bouwen en waar de plaats van Mijn rust? Want Mijn hand heeft al die dingen gemaakt, en daardoor bestaan al die dingen, spreekt de HEERE. Maar Ik zal zien op deze, op de ellendige en verslagene van geest, en wie voor Mijn woord beeft.

JESAJA 66:1-2

Dat is natuurlijk Jesaja hoofdstuk 66, de verzen 1 en 2.

God wijst hen dus terecht omdat ze denken dat er op aarde een huis is dat Zijn thuis is. Let op wat Stefanus zegt. In vers 44 staat:

God gaf opdracht om een tabernakel te bouwen en gaf daar instructies voor.

Maar er staat dat David vroeg om een huis voor Hem te bouwen, en dat Salomo het bouwde. In wezen wordt hier gezegd dat het enige bouwwerk waar God ooit om vroeg, een tabernakel was in de dagen van Mozes. Het was Davids idee, niet dat van God, om een huis te bouwen. God liet het echter wel gebeuren, maar verklaarde dat Hij daar niet werkelijk woont. Hij woont in de hemel en op aarde, overal. Het huis kon een symbool van Zijn aanwezigheid zijn, maar God wilde niet dat mensen dat gingen beschouwen als de plek waar God woont.

14

God eren met gebouwen of zorg voor mensen

David voelde blijkbaar niet helemaal aan wat er hierover in Gods hart leefde. David dacht dat hij God met architectuur moest eren. Er zijn betere manieren om God te eren. Men zegt dat in de middeleeuwen de strategie van de kerk bestond uit evangelisatie door architectuur: grote kathedralen bouwen, grote gebouwen bouwen, het christendom een waardig en respectabel aanzien geven door de grootste, meest uitbundig versierde gebouwen te hebben, de chicste kathedralen, om het zo maar te zeggen. Al dat geld werd uitgegeven aan die vergulde bouwwerken enzovoort, prachtige bouwwerken, maar het was verkeerd gedacht. God woont niet in tempels die met handen gemaakt zijn. De mensen in wie Hij woont, zijn de armen en de nederigen en degenen die beven voor Zijn Woord.

Vertalersnoot: De gedachte dat God in mensen woont, is hier de uitleg van de spreker. Jesaja 66:2 spreekt over degene op wie God zal zien.

Misschien had het geld aan hen gegeven moeten worden in plaats van aan de gebouwen.

Zelfs vandaag de dag bouwen we weliswaar geen grote kathedralen met goud en al dat soort dingen, maar we hebben nog altijd behoorlijk grote kerkgebouwen die heel uitbundig zijn uitgevoerd. Kerkgebouwen kosten veel geld. Onroerend goed is duur. De kerk heeft deze les nog steeds niet geleerd: God woont niet werkelijk in tempels die met handen gemaakt zijn, in gebouwen die met handen gemaakt zijn. Hij woont in mensen. Daarom kunnen Gods middelen ongetwijfeld het beste worden gebruikt om

mensen te helpen, in plaats van om indrukwekkende gebouwen neer te zetten die respect afdwingen bij mensen die vleselijk genoeg zijn om te denken dat een gebouw een heilige plaats is.

Er is geen gebouw dat een heilige plaats is. Vroeger was er de tabernakel, maar dat was de enige heilige plaats die God ooit had ingesteld, en die trok met het volk mee. Het was een symbool van de aanwezigheid van God in Christus, Die bij ons Zijn tent heeft opgeslagen. Maar de tempel was een menselijk idee. Het is net als toen ze om een koning vroegen. Dat was niet Gods idee, maar Hij kwam hun tegemoet. David vroeg om een tempel te mogen bouwen. Dat was niet Gods idee, maar Hij kwam hem tegemoet. Toch liet Hij David het niet doen. Hij zei dat zijn zoon het zou doen.

15

Davids dynastie weegt zwaarder dan de tempel

Het antwoord dat God aan Nathan gaf om aan David over te brengen, ging eigenlijk in tegen Nathans eerste reactie en zelfs tegen Davids eigen gevoelens. David was dus een man naar Gods hart. Hij wist niet altijd wat er in Gods hart leefde. David wilde iets waar God niet eens belangstelling voor had. God zei:

en sinds de dag waarop Ik richters aangesteld heb over Mijn volk Israël. Maar Ik heb u rust gegeven van al uw vijanden. Ook maakt de HEERE u bekend dat de HEERE voor ú een huis zal maken.

2 SAMUEL 7:11

Waarom? Omdat het huis van David de dynastie is waarin Jezus regeert. Jezus stamde af van David. De Davidische dynastie blijft tot in eeuwigheid bestaan door de Davidische Koning, Die ook nu op de troon zit, daar de afgelopen tweeduizend jaar al op heeft gezeten en er tot in eeuwigheid op zal zitten.

Davids Zoon zit op de troon, en God had er veel meer belangstelling voor om de Messias en het behoud en het Koninkrijk van God door Davids geslachtslijn te brengen dan om een of ander tastbaar bouwwerk te hebben waar Hij ook best zonder kon. En Hij kon er inderdaad zonder. In Ezechiël hoofdstuk 11 zien we een visioen waarin God de tempel verlaat en de Babyloniërs laat komen om die te verwoesten. We zien de heerlijkheid van God in een visioen. Aan het einde van Ezechiël 11 zien we hoe de heerlijkheid van God Zich uit de tempel van Salomo terugtrekt, Jeruzalem verlaat, door de oostpoort naar buiten gaat en op de Olijfberg ten oosten van Jeruzalem gaat staan. Dat wil zeggen: de heerlijkheid van God is uit de tempel vertrokken en heeft die kwetsbaar achtergelaten voor de aanval van de Babyloniërs, die hem inderdaad zouden verwoesten.

Zacharia 14 zegt dat God dat opnieuw zou doen met de nieuwe tempel. In Zacharia 14 zien we God opnieuw op de Olijfberg staan. Dat is buiten Jeruzalem. Dat betekent dat Hij Jeruzalem heeft verlaten, en dat is hetzelfde beeld als in Ezechiël 11. God heeft de tempel verlaten. En ik geloof dat Zacharia 14 voorspelt dat de Romeinen zouden komen en de tempel zouden verwoesten, net zoals de Babyloniërs dat hadden gedaan.

Maar waar het hier om gaat, is dat de tempel voor God nooit echt van belang was. Wanneer die in de gedachten van het volk de plaats was waar God woonde, eerde God hun toewijding daaraan, alleen omdat die werd gezien als toewijding aan Hem. Maar Hij hechtte er nooit echt aan om een tempel te hebben. En dat is wat Hij tegen David zegt.

16

Het verbond met David en de rol van Salomo

Nu staat er in vers 12, als de Godsspraak tot David verdergaat — en trouwens, deze verzen die volgen worden gewoonlijk het Davidische verbond genoemd, een bijzonder verbond dat God met David sloot:

Wanneer uw dagen voorbij zijn en u met uw vaderen ontslapen bent, zal Ik uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt, doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen, en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, wat wil zeggen: als hij zich misdraagt, zal Ik hem terechtwijzen met een stok als van mensen en met slagen als van mensenkinderen. Maar Mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik die deed wijken van Saul, die Ik voor uw ogen weggenomen heb. Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.

2 SAMUEL 7:12-16

Overeenkomstig al deze woorden en heel dit visioen, zo sprak Nathan tot David.

2 SAMUEL 7:17

Nu moet de belofte over Davids nageslacht zo worden begrepen dat die op zijn minst een dubbele toepassing heeft, want er staat:

‘Wanneer je bij je voorouders rust’ — wanneer je dood bent, met andere woorden, in het graf — ‘zal Ik je nakomeling na je doen opstaan. Hij zal na jou op je troon zitten en een huis voor Mijn Naam bouwen.’

Salomo deed dat. Salomo was Davids nageslacht. Toen David stierf, ging hij op Davids troon zitten, en hij bouwde een tempel, bouwde een huis voor de Naam van de Heere.

En verder staat er over de nakomelingen van David:

Als die man kwaad doet, als hij een zonde begaat, Vers 14.

Wanneer uw dagen voorbij zijn en u met uw vaderen ontslapen bent, zal Ik uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt, doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen, en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, wat wil zeggen: als hij zich misdraagt, zal Ik hem terechtwijzen met een stok als van mensen en met slagen als van mensenkinderen. Maar Mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik die deed wijken van Saul, die Ik voor uw ogen weggenomen heb. Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.

2 SAMUEL 7:12-16

Wanneer Salomo en zijn opvolgers kwaad deden, werden zij inderdaad door God getuchtigd door de handen van mensen. Er waren mensen die Juda in de tijd van Salomo kwelden omdat hij God ontrouw was geworden. Latere koningen van Juda werden gekweld, vooral Jechonia, die regeerde in de tijd dat de Babyloniërs kwamen en de koningen van Juda en hun families wegvoerden. En zo tuchtigde God het nageslacht van David, de dynastie van David, het huis van David, wanneer zij ongerechtigheid bedreven.

17

Gods Zoon en Zijn lijden voor anderen

Maar er is hier nog iets anders, want in vers 14 staat:

Ik zal zijn Vader zijn en hij zal Mijn zoon zijn.

En er wordt gezegd dat in de oudheid de koningen van bijna alle volken werden beschouwd als de zonen van hun goden. Dat wil zeggen: de koning van Moab werd gerekend als de zoon van Kamos. De koning van Babylon werd beschouwd als de zoon van Bel of Nebo, de goden van dat gebied. De farao's werden beschouwd als goden en als zonen van hun god Ra. En dus was het heel gebruikelijk dat de vorst van een land werd beschouwd als de zoon van de god van dat land.

En sommigen zeggen zelfs dat die terminologie ook in Israël werd gebruikt. Toen God in Psalm 2:7 tegen David zei:

Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ík heb U heden verwekt.

PSALMEN 2:7

denken sommige mensen dat dit een kroningspsalm is. Toen David werd gekroond, kondigde God aan: 'Je bent nu Mijn zoon, David. Je bent de koning van Mijn volk.' En de term 'zoon' werd figuurlijk gebruikt voor de heerser die God onder Zijn gezag vertegenwoordigde.

En dus zou de uitspraak:

Ik zal zijn vader zijn en hij zal mijn zoon zijn, eenvoudig kunnen worden opgevat als een verwijzing naar Salomo en iedere andere Davidische koning na Salomo, die als het ware Gods zoon zou zijn, regerend over Gods volk. Maar vers 14 wordt in het Nieuwe Testament, in Hebreeën 1:5, aangehaald als iets wat over Jezus gaat. In Hebreeën 1:5 staat:

Want tegen wie van de engelen heeft God ooit gezegd: U bent Mijn Zoon, heden heb Ik U verwekt? En verder: Ik zal voor Hem tot een Vader zijn, en Hij zal voor Mij tot een Zoon zijn?

HEBREEËN 1:5

Er zijn uitspraken in het Oude Testament over de Messias als de Zoon van God. En hij haalt Psalm 2:7 aan; hij haalt 2 Samuel 7:14 aan. Deze profetie lijkt dus over Davids zoon Salomo te gaan. Hij zou op Davids troon zitten en het huis van de Heere bouwen. Misschien gaat ze ook over de rest van Davids dynastie, waarvan gezegd wordt dat die voor eeuwig zal voortbestaan. Toch is er een bijzondere vervulling in een bepaalde Zoon van David, Die de Messias zou zijn.

Nu moet je niet denken dat de Messias ongerechtigheid bedreef en daarom met de roeden van mensen werd getuchtigd. Jezus werd weliswaar met de roeden van mensen getuchtigd, maar niet vanwege Zijn eigen misdaden, maar vanwege de misdaden van anderen. In Jesaja 53:6 staat:

Wij dwaalden allen als schapen, wij keerden ons ieder naar zijn eigen weg. Maar de HEERE heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.

JESAJA 53:6

Jezus droeg de ongerechtigheid van de wereld. En God zei:

Ík zal hem tot een Vader zijn, en híj zal Mij tot een zoon zijn, wat wil zeggen: als hij zich misdraagt, zal Ik hem terechtwijzen met een stok als van mensen en met slagen als van mensenkinderen.

2 SAMUEL 7:14

Met andere woorden, Jezus werd namens de wereld behandeld als iemand die ongerechtigheid had bedreven. Hij werd met de roeden van mensen getuchtigd. Hij werd met roeden geslagen en gekruisigd, niet omdat Hij ongerechtigheid had bedreven, maar Hij werd behandeld alsof Hij dat had gedaan. De ongerechtigheid van ons allen werd op Hemzelf gelegd, staat er in Jesaja 53:6.

18

Jezus bouwt de gemeente als Gods huis

Dus in zekere zin is Jezus de Zoon van David bij uitstek. Er zijn veel zonen van David die na hem op zijn troon hebben gezeten. Maar Jezus, ofwel de Messias, zou de uiteindelijke Zoon van David zijn, Die zou heersen en een eeuwig Koninkrijk zou hebben en voor eeuwig zou regeren en een huis zou bouwen. Denk eraan dat Jezus zei:

En Ik zeg u ook dat u Petrus bent, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten van de hel zullen haar niet overweldigen.

MATTHEÛS 16:18

En vanaf dat moment wordt de gemeente steeds de tempel van de Heilige Geest of het huis van God genoemd. In Hebreeën hoofdstuk 3, vers 6, staat:

Christus echter is getrouw over Zijn huis als Zoon. Zijn huis zijn wij, als wij tenminste de vrijmoedigheid en de roem van de hoop tot het einde toe onwrikbaar vasthouden.

HEBREEËN 3:6

De gemeente is Zijn huis.

In 1 Timotheus 3:15 zegt Paulus tegen Timotheus:

Maar voor het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, zuil en fundament van de waarheid.

1 TIMOTHEÛS 3:15

De gemeente, het lichaam van Christus, is het huis van God. In 1 Petrus 2:5 zegt Petrus:

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

Wij, de gemeente, zijn de tempel van de Heilige Geest, het huis van God. Jezus bouwt dit huis op de rots. Hij bouwt Zijn gemeente.

In zekere zin werd dit dus op zijn minst gedeeltelijk in Salomo vervuld, maar het wijst vooral vooruit naar de Messias. En de Joden begrepen dit. Er waren geen nieuwtestamentische schrijvers nodig om dit te ontdekken. De Joden geloofden dat dit verbond met David de grondslag vormde voor het geloof dat de Messias uit Davids geslachtslijn zou komen. Ze wisten al vóór Davids tijd dat er een Messias zou komen. Er zijn voorzeggingen over de Messias die van vóór David dateren. Maar op dit punt kiest God specifiek David en zijn geslachtslijn uit als degenen door wie de Messias zou

komen. En men erkende dat dit verbond met David in de Messias nog vollediger vervuld zou worden, ook al lijkt het een gedeeltelijke vervulling te hebben in de natuurlijke zonen van David, Salomo en de anderen.

19

Het Koninkrijk begint terwijl David nog rust

Wanneer is nu het Koninkrijk van de Messias? Er zijn twee opvattingen. Sommigen geloven dat het bij Zijn eerste komst werd gevestigd, en sommigen geloven dat het bij Zijn wederkomst zal worden gevestigd. Veel mensen verbinden het Koninkrijk van de Messias, het Koninkrijk van God, met het duizendjarig rijk nadat Jezus terugkomt. Ze geloven dat Jezus zal terugkomen en Zijn Koninkrijk in het duizendjarig rijk zal vestigen. Anderen geloven dat Hij Zijn Koninkrijk vestigde toen Hij hier de eerste keer was.

Is hier iets wat ons kan helpen tussen deze twee mogelijkheden te kiezen? Kijk naar vers 12, waar tegen David wordt gesproken:

Wanneer uw dagen voorbij zijn en u met uw vaderen ontslapen bent, zal Ik uw nakomeling na u, die uit uw lichaam voortkomt, doen opstaan en Ik zal zijn koningschap bevestigen. Die zal voor Mijn Naam een huis bouwen, en Ik zal de troon van zijn koningschap voor eeuwig bevestigen. Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, wat wil zeggen: als hij zich misdraagt, zal Ik hem terechtwijzen met een stok als van mensen en met slagen als van mensenkinderen. Maar Mijn goedertierenheid zal van hem niet wijken, zoals Ik die deed wijken van Saul, die Ik voor uw ogen weggenomen heb. Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.

2 SAMUEL 7:12-16

Dit moet dus gebeuren terwijl David bij zijn vaderen slaapt. Wanneer Jezus terugkomt, zal Hij onder andere de doden opwekken, alle doden. Dat betekent dat David niet langer bij zijn vaderen zal slapen. David zal weer wakker zijn. David zal opstaan wanneer Jezus terugkomt, net als alle andere doden. Dat kan niet het moment zijn waarop God het messiaanse Koninkrijk zal vestigen, want David zal dan niet bij zijn vaderen slapen. Het Koninkrijk zou worden gevestigd terwijl David in zijn graf lag, niet daarna.

20

Petrus verkondigt Jezus op Davids troon

En Petrus brengt dit naar voren in Handelingen hoofdstuk 2. Petrus wijst hierop. Vers 29, Petrus zei:

Mannenbroeders, het is mij toegestaan over de aartsvader David vrijuit tegen u te zeggen dat hij én gestorven én begraven is, en dat zijn graf tot op deze dag bij ons is.

HANDELINGEN 2:29

Dat voldoet aan de voorwaarde voor het juiste moment waarop het Koninkrijk en de Messias zouden komen, want David is dood en begraven en zijn graf is hier. Dat is het moment waarop God het Koninkrijk van de Messias, van Davids nageslacht, zou oprichten.

Aangezien hij een profeet was en wist dat God hem met een eed gezworen had dat Hij uit de vrucht van zijn lichaam, voor zover het zijn vlees betrof, de Christus zou doen opstaan om Hem op zijn troon te zetten,

HANDELINGEN 2:30

Dit is natuurlijk een verwijzing naar wat we zojuist in 2 Samuel 7 hebben gelezen.

daarom voorzag hij dit en zei hij over de opstanding van Christus dat Zijn ziel niet is verlaten in het graf en dat Zijn vlees geen ontbinding heeft gezien. Deze Jezus heeft God doen opstaan, waarvan wij allen getuigen zijn. Hij dan, Die door de rechter hand van God verhoogd is en de belofte van de Heilige Geest ontvangen heeft van de Vader, heeft dit uitgestort wat u nu ziet en hoort. David is immers niet opgevaren naar de hemelen, maar hij zegt: De Heere heeft gesproken tot Mijn Heere: Zit aan Mijn rechter hand, totdat Ik Uw vijanden neergelegd zal hebben als een voetbank voor Uw voeten. Laat dan heel het huis van Israël zeker weten dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Die u gekruisigd hebt.

HANDELINGEN 2:31-36

Dat wil zeggen: de beloften die God aan David heeft gedaan, zijn nu vervuld in de opstanding en verhoging van Jezus. Zelfs David zei in Psalm 110, vers 1, dat de Messias aan de rechterhand van God zou zitten. Die tekst wordt hier aangehaald. En daarom, zegt hij, is dat wat er gebeurd is. Wij zijn getuigen. God heeft de Nakomeling van David doen opstaan om op zijn troon te zitten, precies zoals Hij had gezegd dat Hij zou doen. En Hij zit nu op de troon aan de rechterhand van God.

Laat het huis van Israël daarom weten dat deze beloften vervuld zijn, de beloften die aan David zijn gedaan.

Vertalersnoot: De vervulling van de beloften aan David is hier de gevolgtrekking van de spreker uit Handelingen 2. Het is geen letterlijk citaat van Handelingen 2:36.

De Messias is verhoogd en heeft Zijn positie ingenomen. Hij zit op de troon. Het Koninkrijk van de Messias is gekomen. Dat is wat Petrus zegt. Het is hetzelfde wat Jezus en Johannes de Doper zeiden:

en Hij zei: De tijd is vervuld en het Koninkrijk van God is nabijgekomen; bekeer u en geloof het Evangelie.

MARKUS 1:15

Maar nu zegt Petrus dat het gekomen is. De Messias zit nu op de troon. Wat God aan David beloofd heeft, is gebeurd. En daarom is deze belofte aan David vervuld, en regeert Jezus aan de rechterhand van God en zal Hij voor eeuwig regeren.

En dit zijn de woorden die Nathan tot David sprak. De volgende keer gaan we verder met de rest van dit hoofdstuk.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- 1 Kronieken 16:1
- 1 Kronieken 16:4-6
- 1 Kronieken 16:7
- 1 Kronieken 16:8
- 1 Kronieken 16:9-22
- Genesis 35:5
- 1 Kronieken 16:23-24
- 1 Kronieken 16:25-26
- 1 Kronieken 16:27-31
- Handelingen 17:7
- 1 Kronieken 16:32-36
- 1 Kronieken 16:37-38
- 1 Kronieken 16:39-40
- Lukas 7:32
- Lukas 7:33-35

- 1 Kronieken 16:41
- 1 Kronieken 16:42
- 1 Kronieken 16:43
- 2 Samuel 7:1-3
- 2 Samuel 7:4-6
- 2 Samuel 7:6-11
- Handelingen 7:48
- Handelingen 7:2
- Handelingen 7:9
- Handelingen 7:29
- Handelingen 7:30
- Handelingen 7:33
- Handelingen 7:36
- Handelingen 7:44
- Mattheüs 18:20
- Handelingen 7:44-46
- Handelingen 7:47-49
- Jesaja 66:1
- Jesaja 66:1-2
- 2 Samuel 7:11
- 2 Samuel 7:12-16
- 2 Samuel 7:17
- Psalmen 2:7
- Hebreëën 1:5
- Jesaja 53:6
- 2 Samuel 7:14
- Mattheüs 16:18
- Hebreëën 3:6
- 1 Timotheüs 3:15
- 1 Petrus 2:5
- Handelingen 2:29
- Handelingen 2:30
- Handelingen 2:31-36
- Markus 1:15

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.